

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี
ของพนักงานบริการหญิง พื้นที่เสี่ยงแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของพนักงานบริการหญิง พื้นที่เสี่ยงแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร

FACTORS ASSOCIATED WITH HIV PREVENTION BEHAVIOUR AMONG FEMALE SEX WORKERS AT ONE HIGH RISK AREA IN BANGKOK

อรอนงค์ นิยม 5736594 PHMP/M

ส.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: จรรยาพร สุภาพ, พ.บ., อ.ว (เวชศาสตร์ครอบครัว), สุคนธา ศิริ., Ph.D. (TROPICAL MEDICINE), พิมพ์สุรางค์ เตชะบุญเสริมศักดิ์., Ph.D. (TROPICAL MEDICINE),

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional survey study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการรับรู้ส่วนบุคคล และปัจจัยสิ่งชักนำให้เกิดการปฏิบัติป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของพนักงานบริการหญิง พื้นที่เสี่ยงแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 173 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง ระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2558 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย มัชฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่าพนักงานบริการหญิง พื้นที่เสี่ยงแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีระดับดี โดยการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง (100%) ร้อยละ 30.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.4) มีอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 89.0 ไม่ได้ประกอบอาชีพอื่น ร้อยละ 73.4 มีรูปแบบบริการอิสระ ร้อยละ 56.1 มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 48.6 มีระยะเวลาการทำงาน 1-4 ปี ร้อยละ 42.2 มีความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีอยู่ในระดับดี ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของพนักงานบริการหญิง พื้นที่เสี่ยงแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ส่วนบุคคล คือ การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการติดเชื้อเอชไอวี (p -value = 0.001) ปัจจัยสิ่งชักนำให้เกิดการปฏิบัติป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี คือ การใช้ถุงยางอนามัยเนื่องจากคู่ของท่าน/ลูกค้าแนะนำให้ใช้ (p -value < 0.001) ลูกค้ามีโอกาสคล้ายกับเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จึงต้องใช้ถุงยางอนามัย (p -value = 0.009) เพื่อนร่วมงานชักชวนให้ตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวี (p -value = 0.036) และการได้รับคำปรึกษาให้เจาะเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวีจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข/พยาบาล (p -value = 0.002)

จากผลการศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ของพนักงานบริการหญิง โดยการมุ่งเน้น ให้เกิดการรับรู้ว่าคุณพนักงานบริการหญิงมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี รวมทั้งรับรู้ว่าคุณรับบริการ/ลูกค้าทุกคนมีโอกาสติดเชื้อเอชไอวี และปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการเชิงรุกมุ่งเน้นการให้คำปรึกษาด้านการป้องกันและการตรวจเลือดหาการติดเชื้อเอชไอวี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มพนักงานบริการหญิง

คำสำคัญ: พฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี/พนักงานบริการหญิง/พื้นที่เสี่ยงแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร

FACTORS ASSOCIATED WITH HIV PREVENTION BEHAVIOUR AMONG FEMALE SEX WORKERS AT ONE HIGH RISK AREA IN BANGKOK

ONANONG NIYOM 5736594 PHMP/M

M.P.H.

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: JARUAYPORN SUPARP, M.D., (DIPLOMA THAI BOARD OF FAMILY MEDICINE), SUKHORNTHA SIRI, Ph.D. (TROPICAL MEDICINE), PIMSURANG THAECHABOONSERMSAK, Ph.D. (TROPICAL MEDICINE)

ABSTRACT

This research is a cross-sectional survey study with the objectives to study personal factors, personal perceived factors, and the cues to action in relation to HIV prevention behaviour factors associated with HIV prevention behaviour among Female Sex Workers (FSWs) at one high risk area in Bangkok. The sample group of 173 Female Sex Workers had been questioned using a self-administered questionnaires during April to May 2015. Statistical analyses were carried out to obtain frequency, percentage, average, median, standard deviations and Chi-square test.

The result showed that 30.1 percent of female sex workers (FSWs) in a high risk area in Bangkok has a good level of condom use (100% condom use). Majority of the female sex workers (43.4%) is in the 21-30 years old age group. 89 percent of the respondents do not have other occupations other than sex work. 73.4 percent of the respondents are non-venue based female sex workers and 56.1 percent earn more than 30,000 Baht per month. 48.6 percent had been working between 1-4 years while 42.2% has good knowledge level of HIV infection. The personal perceived factors that significantly associated with HIV prevention behaviour is the perceived susceptibility (p-value = 0.001) The cues to action in relation to HIV infection prevention behaviour that is significant are the use of condom as suggested by sexual partner or customer (p-value < 0.001), the use of condom because the customer had some symptoms similar to those of STIs (p-value = 0.009), the persuasion from a co-worker for taking an HIV blood testing (p-value = 0.036) and getting counseling from public health personal or nurses to get HIV blood testing (p-value = 0.002).

The recommendations from the study suggest the improvement of HIV prevention among female sex workers by focusing on promoting them to have a better understanding of perceived susceptibility that everyone is at risk of HIV infections. Furthermore, the outreach activity should focus on HIV prevention counseling and HIV blood testing to improve the efficiency of HIV prevention behaviour among female sex workers.

KEY WORDS: HIV PREVENTION BEHAVIOUR / FEMALE SEX WORKERS / ONE HIGH RISK AREA IN BANGKOK

130 pages